

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vsvardi Martyrologivm

Usuardus <Sangermanensis>

Lovanii, 1573

A.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42790

ditionis erāt Philippi, reliquit subiectam Agripinæ Coloniae Archiepiscopo.

Complectar igitur subsequenti Indice horum nouemdecim Episcopatum patrios Sanctos, parum anxius an quicquid horum limitibus comprehensum est, Germaniæ sit inferioris: & num nusquam sese extra dictos limites extendat. Sed his præfatis à sancto Abel sumamus exordium, qui literarum ordine primus est.

A.

SANCTUS ABEL, ex primis Lobienſis ecclesiæ abbatibus, ordinatus est episcopus pro ordinatione, & plantatione ecclesiarum Dei: eamque ob causam etiam pallium accepit à Zacharia papa, ad suggestionem sancti Bonifacii Germanorum Apostoli, & Carolomanni ac Pipini Austrasiæ principum, vt habet Zachariæ epistola ad sanctum Bonifacium episcopum directa. Claruit igitur in confinio Leodiensium, & Hannoniensium, Lobij videlicet, siue Laubijs, abbas & archiepiscopus, circa annum Domini septingentesimum quinquagesimum. Inde, anno millesimo quadringentesimo nono, cum alijs Sanctorum corporibus, translatus est Binchium, quod est Hannoniæ oppidum, diœcesis Cameracensis. Vtroque loco natalis eius celebratur, quinto die mensis Augusti. Vocatur autem archiepiscopus Remensis à quibusdam, non quod Remensem ecclesiam gubernauit: sed quia in ea metro-

*Epistola ab
excusa.*

metropoli archiepiscopus fuit titularis ad infidelium conuersionem.

Sāctus ABLEBERTVS, qui Emebertus dicitur est ab incolis, & vicinis, episcopus fuit Cameracensis, secundus post sanctum Gaugericum, & proximus prædecessor sanctorum Autberti & Vindiciani: frater sanctarum virginum, Reineldis, Gudilæ & Pharaildis, tempore regis Dagoberti: qui vita existens admirabilis, & meritis insignis, quieuit circa annum sexcentesium quadragagesimum. De ipso sic scriptum est in Chronico Cameracensi, ad Gerardum secundum. Fuit huic, ut aiunt, prædium, quod * Martinas dicitur, familiaribus quidem & rebus circumfluis locupletissimum, de quo Dei genitricis ecclesiam hæredem fecerat. Sed nescimus qua causa, nisi infestatione paganorum, amiserit. Superueniente die suæ vocationis, in Brachbantenfi pago, villa videlicet Ham, defunctus migravit à mundo, illicque est sepultus: deinde ad Martinas deportatus, postea verò ad Malbodium: ibique resurrectionis diem expectat. Hæc ibi. Malbodium autem est Hannoniæ oppidum. vbi in Canonicarum ecclesia festum eius peragitur die decima quinta Ianuarij, nouen lectionibus: sed tres mediæ, leguntur de Mauro abbate. Rursus in die sancti Lucae Euangelistæ, habet commemorationem.

Accapresbyter, tertius nominatur inter Apostolicos viros, qui ex Anglia Traiectum appulerunt, ad Frisonum & Saxonum conuersionem. Sed in Angliam rediens ad cōsecrationem Suintberti, quem fratres Frisiæ in episcopum elegerant,

† *Cameracensis*

rant, ibidem est retentus, & in episcopum Lindisfarnensem assumptus. An Angli natalem celebrent ignoro. multa tamen in eius laudem scribit Beda libro quinto historiæ Ecclesiasticæ, capite 21.

Sanctus ADALBERTVS, eximius confessor, & leuita, filius regis Deirorum, pro Christo dimisit regale patrimonium: & cum sanctus Egbertus, instar duodecim Apostolorum, duodecim congregaret Apostolicos viros, quos missurus esset ad prædicandum fidem Christi paganis & barbaris Frisonibus, hunc leuitam vndecim presbyteris duodecimum adiunxit: qui anno Domini sexcentesimo nonagesimo, velut duodecim Dominici gregis arietes, prospero vento appulerunt in **Wiltenburg** siue Traiectum. Adalbertus igitur primus Traiectensis ecclesiæ archidiaconus, post multorum paganorum conuersionem, & laudabilem sanctæ vitæ cōsummationem, multis miraculis clarus, sepultus est Egmondæ in Kenemaria, quæ etiā Hæcmunda nominatur. Vbi sub Theodorico primo Hollandiæ Comite, corpus eius de tumulo leuatum est. Theodoricus autem iunior, paternæ deuotionis feruentissimus æmulator, ibidem monasterium construxit Ordinis sancti Benedicti, in honorem sancti confessoris Adalberti, quod etiam **Egmond** dicitur; & est totius Hollandiæ longè celeberrimum, in diœcesi Harlemensi. Huius filius Egbertus Treuerensis præsul, per merita Adalberti à valida febre absolutus, eius vitam curauit describi per Medelocenses cœnobitas. quæ extat inter historias Sanctorum mensis Iunij. Natalis enim

enim

enim incidit in diē vigesimū quintū dicti mensis

Adalsendis virgo, cū sancta Rictrude ponitur.

Adela, mater sancti Trudonis, cum filio ponitur, litera T.

Sanctus ADELINVS confessor, discipulus sancti Landelini, quiescit cum eo in villa Hannoniae, & abbatia Ordinis sancti Benedicti, quibus nomen est Crispinium, in episcopatu Cameracensi. Vbi natalis eius celebratur quinto Calendas Iulij. Fuit collega sancti Landelini, cum tertio Romam pereret, eiusque in verbi Dei praedicatione insignis cooperatore.

Sancta Adeltrudis virgo, ex Hasbanio Gandavum translata, coniungitur sancto Landoaldo archipresbytero.

Sancta ADILIA, virgo sanctimonialis, quiescit Orpij, in diocesi Namurcensi, haud ita procul à Thenis & Geldonia. vbi festum habet novem lectionum, postridie Petri & Pauli. Ibi temporibus Childerici, in mōte multis sanctimonialibus praefuit. Sed cum esset hospitalitate praecipua, videretque pauciores propter montis molestias eò convenire, in inferiori loco aedificavit ecclesiam sancti Martini, & ad eam monasterium transtulit, cum hospitalitate, ad recipiendum Christianos. Singulari autem pietate recipiebat viros ecclesiasticos de Scotia. Quieuit in dicta sancti Martini ecclesia, in crypta, ante altare sancti Ioannis Baptiste, sed inde eleuata, est in feretrum. Monasterium autem, & hospitalitas, quorum historia meminit, per bella omnino interierunt. Insigne autem eius loci monumentum, est fons sanctae

Adiliae

Adiliæ: cuius aqua, ut à venerando & docto eius loci Pastore intellexi, omnes ædes Orpienses alluit. Idem assererat se, consensu Episcopi, visitasse sacras corporis reliquias, in die Nicolai, anno septuagesimo primo, præsentibus venerabilibus viris, indeque odorem fragrantissimum, & longe gratissimum se percepisse. Sed & miracula nonnulla sese vidisse, ad inuocationem sanctæ Adiliæ; quæ sub idoneis testibus consignauit.

Sanctus Adolphus monachus, martyrio cum Bonifacio coronatur in Frisia, quinta die Iunij, ut dicitur in Athalaro.

Sancti Adriani martyris Nicomediensis reliquiae, ex Roma translatae sunt ad montem sancti Audardi. Exinde Raulicuriam in Hannoniam, nouissimè anno millesimo centesimo decimo, ad Gerardi montem, Flandriæ ciuitatem, diocesis Mechliniensis; in qua est abbatia ordinis sancti Benedicti, valde celebris, propter præsentiam & beneficia tanti martyris. Multis autem signis & miraculis, Seuclardus abbas tunc experiebatur, veras esse eius reliquias. Ad eius memoriam frequens est populorum concursus: immo ob illustra martyris beneficia, multi urbem non aliter nominant, quàm ad sanctum Adrianum in Flandria. Allatio Adriani celebratur per totam ciuitatem die vigesimo septimo Maij; eleuatio verò per Decanatum die quarto Martij: nisi post Synodum Mechliniensem aliquid sit immutatum.

Sanctus A D R I A N V S, internuncius sancti Landoaldi, pingitur cum baculo rurali, & literis in manibus, tanquam nuncius, & inter martyres

B Christi

In historia
S. Landoaldi.

Christi honoratur. Scribit enim Nodgerus episcopus Chilpericum regem, qui tunc sedem habebat apud Traiectum, sumptus necessarios misisse quotidie Landoaldo: Sed quadam vice Adrianum eiusdem beati viri internuncium, nimia auri & argenti pondera deportare creditum, à latronibus esse interceptum, & in mediæ viæ loco villari martyrium indeptum. Quieuit, cum Landoaldo archipresbytero, in *Winters houē* apud Tungros, cū quo est eleuatus, & Gandauū translatus, ad ecclesiam sancti Bauonis. Natalis eius notatur decimo nono Martij, in die Landoaldi.

Sanctę Agnetis, celeberrimę martyris reliquię, in tumba honorificę quiescunt Ultraiecti, in cathedrali ecclesia. Eas ex Italia trāstulit Baldricus, decimus quintus episcopus Traiectensis, anno nongentesimo sexagesimo sexto, sub Othone. Vnde festiuitas Agnetis, die vigesimo primo Ianuarij, per totam diocesim est celeberrima. Dies translationis, est quarto Nonas Septembris.

Sanctus AIBERTVS monachus, & presbyter Crispiniensis, consentiente abbate suo vitam sanctissimam egit, reclusus in cella prope Crispinium, tempore Burchardi episcopi Cameracensis. Obijt in die Paschæ, septima die Aprilis. Non est quidem à Romana Sede canonizatus: Crispinium tamen monasterium eum inuocat in litanijs monasterij: & auctoritate episcopi Cameracensis, in vicini loci oratorio, quod Capella dicitur (in quo requiescit) festū eius celebrat, post die dedicacionis, quod est secunda die Maij. Vitę historię, quę excusa est mēse Aprili, scripsit Robertus archidiacono.

diacon
San
bertun
Rotho
scribitu
Nortm
turā Ca
deficer
quā ab
pus, qu
subiect
diuinus
locū no
Albe
tatis, fr
bantiæ
tis, de
tatem
Leg
Rem
Hæ
vndeci
Ald
subleu
ad sand
San
tissima
nasteri
& in e
minar
oppid
tio Ca

diaconus Austrouandēsis, ad Algisum episcopum.
 Sanctus AICADRV S, fuit post sanctū Philibertum abbas Gemeticēsis, in Nortmānia, prope Rothomagum: vbi nongētis monachis præfuisse scribitur. Translatus est, cum sancto Hugone, ob Nortmannorū persecutionē, ad Haspras, præpositurā Cameracēsis episcopatus. Quæ cum multum deficeret in disciplina monastica propter longinquā abbatis sui absentia, effecit Gerardus episcopus, quod facta per Gemeticēses commutatione, subiecta sit sancti Vedasti monasterio. Vnde Leoduinus abbas, in honorē Sanctorū ibi quiescentiū, locū nouis edificijs, & claustro regulari insigniuit.

Albertus episcopus Leodiēsis, vir miræ sanctitatis, frater Heinrici, magni Lotharingiæ ac Brabantiae Ducis, ob custodiam ecclesiasticæ libertatis, de mandato Heinrici imperatoris, apud ciuitatem Remensem occubuit.

Legia quem legit, electum Roma probauit,

Remis sacravit, sacratum martyrizauit.

Hæc Martyrologium ecclesiæ Bruxellensis, vndecimo Calendas decembris.

Aldebertus Comes Austrouandiæ, in altare subleuatus est. Quod repetetur, cum ventum erit ad sanctam Reginam, eius coniugem.

Sancta ALDEGVNDIS virgo, soror beatissimæ Vualdetrudis fundauit Malbodium monasterium. Quod hodie est oppidum Hannoniæ & in eo celebre canonicarum nobilium, siue Dominarum, collegium, quarum dominio ipsum oppidum subiicitur. De hac Vsuardus ait, Tercio Calendas Februarij, Malbodio monasterio,

B 2 sanctæ

sanctæ Aldegundis virginis. Ex quo constat memoriam eius in ecclesia esse peruetustam.

Sancta ALDEGVNDIS virgo, filia sancti Baldini, regis & martyris, Deo seruit in Truncinio, extra Gandauum, vbi etiam cum patre quiescit in abbatiâ ecclesiâ beatæ Mariæ, Ordinis Premonstratensis. Festum habet vigesimo die Iunij.

Sancta ALDETRVDIS, virgo filia sanctorum Vincentij & Vualdetrudis, beatæ Aldegundi materteræ suæ successit in regimine Malbodienfis monasterij. Vbi natalis eius celebratur post die sancti Matthiæ, nouem lectionibus.

Sancta ALENA virgo & martyr, quiescit in Foresto, iuxta Sennam, opulētissimo sanctimonialium Ordinis sancti Benedicti monasterio, prope Bruxellam. Floruit tempore Amandi episcopi, filia Leoldi regis, siue reguli, aut domini in Dielebeka. Vnde cum noctu Forestū clanculum ex more iret ad ecclesiam, furtiuas preces Deo fusura, iussu patris gentilis deprehensa, in via violēta brachij extractione palmam martyrij est consecuta. Eleuauit eius membra Godscalcus, abbas Afflignienfis, anno millesimo centesimo nonagesimo tertio, festum eius instituens Dominico die ante natiuitatem Ioannis Baptistæ. est diocesis Mechlinensis, in Brabantia.

Sancta AMALBERGA virgo ex Ardenna, cōsilio sancti Vuillibrordi, Belisîa venit instruenda; vbi sanctissima Landrada præerat monasterio, quod extruxerat. Brachij eius os confregit Carolus Martellus princeps, vt eam sibi raperet sponsam. Quam etiam planè cepisset, vxorem, nisi

pudicitia

pudicitia virginalis, de eo triumphans, penitus
 obtitisset. migravit ad Dominum anno septingē-
 tesimo septuagesimo secundo aut circiter, sexto
 Idus Iulij, sepulta in Tempseca iuris sui villa ad
 Scaldam: vbi in sui nominis ecclesia ostenditur
 eius sepulcrum: sed corpus virgineum Balduinus
 Ferreus Gandavum trāstulit, ad Blandiniense san-
 cti Petri monasterium. vbi † coniunctum est re-
 liquijs sancti Bertulphi. Massæus scribit ciues
 Gandauenses, vna cum Vilhelmo episcopo Tor-
 nacensi, diem festum eius sibi instituisse anno mil-
 lesimo trecentesimo trigesimo primo.

*Vita Ber-
 tulphi cap.
 35. to. 3
 Surijs.*

Sancta A M A L B E R G A vidua, mater sanctæ
 Pharaildis, & ex secundo coniugio sancti Eme-
 berti episcopi, Reineldis & Gudilæ, virginum,
 sepulta fuit Lobijs, vbi sepulcrum eius visitatur in
 hodiernum diem: sed trāslata est Binchium. Vtro-
 que loco festiuitas eius agitur decimo die Iunij.

Sanctus A M A N D V S, filius Sereni Aquita-
 norum ducis, ex Amantia matrona cum primis
 nobili, annos vix dum pubertatis ingressus, mo-
 nasticæ vitæ institutū elegit in Ogia insula, quam
 etiam à serpēte signo crucis liberavit. Cum autem
 peter eum multis verbis à sancto instituto amoue-
 re laboraret, hanc illi tandem grauissimam senten-
 tiam retulit. Terrena non appeto; tantum mihi
 permitte vt Christo militem. multos igitur annos
 illa viuendi ratione exercitatus, postea Turonis
 sacris initiatus est: ac deinde Bituricæ monaste-
 rium rursus ingressus, annis ibi quindecim corpus
 solum mira abstinentia maceravit. Tandem reli-
 gionis amore tactus, Romam se contulit, diuo-
 rumque

rumq; Petri & Pauli Apostolorū limina visitauit. Vbi à beato Petro nocte admonetur, vt in Galliam protinus prædicandi Euangelij causa remearet. Reuersum Gallia obuijs vlnis accepit, & vt verbum Domini gentibus euangelizaret, coactus à rege Lotario & sacerdotibus, episcopus est ordinatus. Moriente deinde Ioanne Tungrorum episcopo, Dagoberto rege urgente, Tungrensem ecclesiam gubernandam suscepit. Quam functionem cum summa, vt decebat, authoritate administraret, vitiaq; omnis status acriter reprehederet, ingens odium Dagoberti regis, & clericorum, in se concitauit. Miraculis adhuc viuus egregijs claruit. Sed cunctis pœne miraculis est maius quod vitæ sanctimonia, & prædicatione verbi Dei infideles innumeros conuerterit, multosque habuerit sanctissimos discipulos. In multis Brabantia locis fidem Christi prædicauit, potissimum iuxta Niellam & Bruxellam. Ipsius admonitione Iduberga, relicta Pipini Ducis Brabantia, sibi & filia suæ Gertrudi, Christi q; familie, cenobium construxit Niuellanū, in quo vtramq; sacro velamine consecrauit. Neque contentus fuit terminis suæ diocesis, sed inibi ponens vicarium, sanctissimum Landoaldum archipresbyterū, alij etiam gentibus Christum prædicauit: vt, Sclauis circa Danubiū, Vasconibus, circa Pirenæos saltus & in Flandria, Gandensibus potissimū, & Pabulenensibus. Gandenses à Mercurij, & aliorū idolorū cultu, auocauit. Ibiq; duo celeberrima cōstruxit monasteria, diui Petri Bladiniense & diui Bauonis Gandense, ipsiq; diuo Bauoni Hasbania principis

Deum
Lifam
insti
stituti
stolica
naster
propr
sexcer
bruari
sui par
annos
nudu
fuisse
inter
nem, d
mona
Histor
San
doald
tioner
houer
talis n
San
fessor,
exiliū
accusa
dolēs
lavit v
Broyl
prus,
simur
giones
Deum

Deum sincere colendi leges dedit. Truncinij ad
Lisam fluuiū, clericorū siue canonicorū societate
instituit, quæ multis post annis in cœnobium in-
stituti Præmonstratenſis est cōuerſa. Tandē Apo-
ſtolica virtute apud Pabulenses in Elnonenſi mo-
naſterio, quod hodie ab authore ſancti Amandi
proprie dicitur, mortē obiit anno incarnati Verbi
ſexcentefimo ſexageſimo primo, octauo Idus Fe-
bruarij. Cuius corpus, etiā in capillis & omnibus
ſui partibus, ſic integrum & venuſtū poſt multos
annos inuentum eſt, quaſi ſi non modo heri aut
nudiuſtertius mortuus, verum etiā adhuc in viuſ
ſuiſſet. Eſt autē ſancti Amandi abbatia in Flādria,
inter Tornacum & Valécenas, ad riuulum Elno-
nem, diœceſis Tornacenſis. Vbi Amādi merita, &
monachorum pietas, multas pepererunt diuitias.
Hiſtoriæ ſcriptores ad Vſuardum ſunt annotati.

Sanctus AMANTIVS diaconus, cum Lan-
doaldo archipreſbytero Romā venit, ad poſtula-
tionem ſancti Amandi; cum quo & in ~~W~~interſ-
houen quieuit, & Gandauum eſt tranſlatus. Na-
talis notatur decimo nono die Martij.

Sanctus AMATVS, Senonēſis epiſcopus, & cō-
feſſor, per Theodorici regis execrabiles, iuſſus in
exiliū ablegatus eſt, cauſa non diſcuſſa, neq; ſuper
accuſationibus interrogatus. Quare gregi ſuo con-
dolēs, epiſcopatū reliquit, & primū Peronę exu-
lauit uſq; ad mortē ſancti Furſei abbatis: deinde in
Broylo monaſterio, vbi à S. Maurōto abbate rece-
ptus, ſanctiſſimè vitā finiuit, circa annū ſexcente-
ſimum ſeptuageſimū. Inde Duacū, propter incur-
ſiones Nortmānorū, trāſlatus eſt, ad collegiatā &

primariam vr̄bis ecclesiam, quæ sancti Amati dicitur. Vbi totius vr̄bis patronus, natalem habet pridie Idus Septembris. Eleuatio & translatio recoluntur, quarto Calendas Maij, & decimoquarto Calendas Nouembris. Est autem Duacum, vr̄bs diocesis Atrebatensis, iuxta Flandriam, Hannoniã, & Artesiam, nuperrimè ex Louanio multum decorata generali vniuersitate omnium studiorum.

Sanctus AMOLVVINVS, siue Amulbuinus, Lobijs fuit & abbas, & episcopus. Siquidem Lobium locus regius, regia munificentia extructus, nulli committebatur, nisi primum esset ordinatus episcopus, sicut hoc competebat nouellæ fidei rudimentis. Quæ dignitas perdurauit etiam in aliquot sancti Vr̄smari successores. Vnde in dicta abbatiali dignitate nonnullæ supersunt reliquæ. Festum est Lobijs, vbi resedit, & quieuit; item Binchij, quo trãslatus est, septimo Idus Februarij.

Sanctus AMOR, diaconus & confessor, natione Aquitanus, fines Brabantia, quæ nuper Lotharingia vocata cognoscitur, sua sanctissima conuersatione & prædicatione fecundauit: multo tempore ad sepulcrum sancti Seruatij Domino seruiuit, & tandem post laudabilem & miraculis clarã vitam, quieuit Belisæ: vbi extra muros in Canonicarum collegio, quod dicitur *Monster Bilsen* præcipuo colitur honore: potissimum in natalitio die, octauo Octobris. Est autem Belisæ sub episcopo Leodiensi, oppidum Hasbania, quæ antiquitus fuit comitatus in Brabantia, & nunc adhuc ex parte eidem subiacet.

De An-

De Andoletio martyre Leodiensi, vidè in Lamberto & Floriberto, episcopis eiusdè vr̄bis.

Andreas abbas Elnonensis, discipulus sancti Amandi, habetur inter sanctos Elnonéses, etsi eius natalis nō celebretur. Extat de eo tale epitaphiū:

Hunc tumulum quiq̄ue non irreuerenter adite,

Andree sancti loculum quia claudit & artus.

Qui pius & prudens, humilis fuit, & venerandi

Discipulus patris, simul & successor, Amandi.

Hunc pastor caulae, praesentis conditor aulae,

Hugo leuans, lymphaque luens, thecaque recondens,

Mundato tumulo solemniter hic relocauit.

Febri fatiscentes ibi conualuere frequenter.

Sanctus ANSBERTVS, ex Fontanella monasterio quod situm est in territorio Rothomagensi ad Sequanam, assumptus est post sanctum Audoënum in episcopum Rothomagensem, sub quo dicta ecclesia floruit, sicut monasterium ante floruerat. Creuit gratijs, decreuit metallis. Delatus apud Pipinum principem, humiliter subiit exilij germanam, in Altomonte Hannoniae monasterio. Vbi etiam mortis quiete dormiens, transijt ex hoc saeculo. Post mortem petijt referri Fontanellam, vbi dudum regulari ordine Domino militauerat. Vnde Halidulphus, abbas Altimontis, summo honore corpus eo detulit, ita indutum, sicut sanctis altaribus assistere consueuerat. Quod factum est anno sexcentesimo nonagesimo quinto. Historiam vitae grauer sub idem tempus conscripsit Angradus monachus ad Hiltbertum quartum abbatem Fontanellae, hoc est, ad proximū Ansberti successorem. Quae apud Dominum Surium extat

In natali eius, die nono Februarij. Corpus eius, cum corporibus Vuandregisili & Vulfranni, ex Bononia, siue Bolonia, maritima vrbe, translatum est Gandauum ad Blandiniense cœnobium anno nongentesimo quadragesimo quarto, tertio nonas Septembris. Boloniã enim corpora translata erant propter persecutionem Nortmannicam.

Sãctus Arnoldus, è Græciæ partibus, arte lyricus, ob artis gratiã in regiam Caroli Magni aulam est susceptus, habitauitq; in *Genes Witte*, quod hodie sancti Arnoldi villa dicitur. Ab imperatore syluam accepit, quã adiacentibus villis distribuit. Cuius anniuersarius dies ab incolis loci illius decimoquinto Calēdas Augusti, summa recolitur cū veneratione, offerūtque ei quatuordecim candelas, corã reliquijs in argentea capsã reconditis. Hęc ex historia sancti Arnoldi. Locus est apud Falkenburgũ inter Traiectũ & Aquisgranũ, diocesis Leodiēsis, vt colligo, ex charta dicti episcopatus, in qua *Wittr* est comprehensum. Quo tamē in honore ibi nũc habeatur, nõdum rescivi.

Sanctus ARNVLPHVS, episcopus Sueffionensis, & confessor, patrem habuit Fulbertum in pago Brabantino, circa Scaldim, in villa *Tidinghem. Cumque militiæ cingulum & insignia accepisset, multas Brabantinas atque Flandrenses lites, sua prudentia sæpe diremit. Sed miles præpotens ac nominatus, quem tota sæculi gloria sequebatur, pertæsus sæcularis militiæ, migravit ad sancti Medardi ecclesiã, iuxta muros Sueffonice ciuitatis; vbi præclara monachorũ cõgregatio sub Reinaldo refulgebat. Sed defuncto Reinaldo,

Pontius

Pōtius quidā pseudomonach⁹, secundū Simoniā à Philippo rege nomē & sedē abbatis adipiscitur. Qui cū omnia destrueret, nec corpora martyrum & confessorū ibi consistentia reuereretur, electus est Arnulphus vt nolens extrudēdo succedat. Super quo intercedentibus primarijs loci, & inter eos episcopo Suesionum, maiestatis Regiæ clementiam obtinuerūt. Similiter etiam nolens, Vrsioni pseudoepiscopo Suesionis successit, per canonicam electionem, & cogente eum Romani pontificis Apostolica auctoritate, reuente interim curiæ Francorū publica sentētia. Cūque sedē alius occupasset, nō ecclesię iure, sed palatij fauore, sciēs quod nō sedes episcopū, sed episcopus sedē faciat, resedit in castello Vlciacensi, eiusdē diœcesis. Ad hunc Pontificatum promotus, pacis minister, pro pacis redintegratione Apostolica auctoritate in Flandriā redijt. Vbi quoq;, consilio & auctoritate Radbodi episcopi Tornacēsis, in Aldenburg, qui locus oppidū est diœcesis Brugarū, sancti Petri & omniū Apostolorū Ecclesiā, vsibus Abbatie aptādam suscepit, tandēque in eodē monasterio & finē vitæ accepit, decimo octauo Calendas Septēbris, & sepulturā anno Domini millesimo octuagesimo septimo. Multum claruit prophetiæ dono, & miraculis. Quæ tot fuerunt post mortem, quod ijs motus Lābertus episcopus cū aliquot abbatibus, corpus sacrū seu reuera sanctū, iuxta morem Gallicanæ ecclesiæ de terra leuauerit, & reposuerit, Calēdis Maij, anno millesimo cētesimo vigesimo primo, præhabita tamē auctoritate, tam Concilij Beluacensis, quod miracula examinauerat, quam reuerendi

reuerendi domini Cononis, qui erat legatus Apostolicæ sedis.

Arnulphus miles & martyr Cisoniensis, in defensione domini ac magistri sui innocens laqueo peremptus fuit. de quo extat rhythmus, cuius paucos versus subiungam.

Omnia plebs Cisonij,

Martyris egregij

Gaudet de præsentia.

Nam si quis cum febris

Huc venit, & precibus,

Sentit beneficia.

Concurrente populo,

Multa Dei famulo

Donantur beneficia.

Item:

Ibi nunc repositus

Iacet martyr inclytus

In altaris margine.

Ibi Gisla posita est,

Et eius inclyta proles,

Alars nomine.

Horum trium meritis,

Et Eurardi militis,

Præsta pater omnium

Sic ad præsens viuere,

Horum vt in æthere

Consequamur gaudium.

Natalem notatum vidi quinto Calendas Februarij. quem tamen puto à Cisoniensibus non celebrari. sed tertio Idus Iulij faciunt commemorationem sanctorum suæ ecclesiæ. Eorumq; eleua-

tio facta

tio facta est pridie Idus Decembris. Verum Arnulphi ossa per iconomachos nostri temporis multum sunt dispersa.

Sanctus ATHALARIUS martyr, fuit vnus ex præcipuis quos sanctus Bonifacius secum in Frisia habuit, & prædicationis, & martyrij, collegas. Vnde nomen eius & in litanijs Traiectensis ecclesiæ exprimitur, & in collecta diei, quinto Iunii, *Deus qui multitudinem populorum deuota sanctorum tuorum, Bonifacij, Eobani, atque Athalarij, & sociorum eorum, instantia, ad agnitionem tui nominis vocare dignatus es, concede propitius, vt quorum solennia colimus, eorum apud te patrocinia sentiamus.* Ab anonymo, qui iussu Fuldensium, post sanctum Vuilibaldum, Bonifacij historiam libris duobus conscripsit, nominatur, vt arbitror, Adalherus. Scribit enim Bonifacio præter Eobanum episcopum, in prædicatione Euangelij, & in merito martyrij, adfuisse, presbyteros tres, & totidè diaconos; puta, Vintrugium, Vualterum, & Adalherum: Stircbaldum, Hamuntium, & Bosonem: itè professione monachos, Vuaccarum, Gûderharû, Villeherû & Adolphû. Porro corpus Athalarij in tumba portatili quiescit Traiecti in antiquo, vel potius in antiquato monasterio sancti Saluatoris. Hodie enim est Canoniorum collegium, vix vllas habens monasterij reliquias, præter nomen, & multas diuitias: quas peperit quidem monastica pietas: sed plerisque locis filia matrem suffocauit.

Auæ abbatissæ mentio est in sancta Regina.

Sanctus AVDOMARVS, episcopus & confessor, natione Germanus, non longè à Constantia na-

tia na-

tia natus, in Luxouio Burgundiæ monasterio, sub
 abbate sancto Eustathio, magna vixit sanctimo-
 nia. monachus cū patre factus & cū alijs nobilium
 filijs. Impulsu autem Francorū regis, & episcopi
 Nouiomēsis, datur Morinis episcopus: quos prius
 cōuersos per Victoricū & Fuscianum, sed magna
 ex parte relapsos in veterē idololatriam, maximis
 laboribus ad verā reduxit pietatem. Obijt in villa
 Vuarantis suę diocesis, anno sexcentesimo nona-
 gesimo quinto, à Reuerēdissimo abbate Bertino,
 & choro monachorum, sepultus in monasterio
 Sithiu. Fuit autem Sithiu olim vicus celebris, &
 lutosus portus, ac in eo sanctissimū monasterium.
 Hodie est percelebre oppidum sancti Audomari
 in Artesia, vbi corpus sancti Audomari quiescit, ex
 monasterio translatum in primariam ecclesiam,
 quæ Morinensi detracta, anno quinquagesimo
 nono erecta est in cathedralem. Natalem habet,
 etiam ab Vluardo notatum, die nona Septembris.

Sanctus AVTBERTVS episcopus Came-
 racensis, & confessor, refulsit temporibus Dago-
 berti inclyti Francorū regis, sacerdos Christi pro-
 batissimus, sub quo & per quem Hannonia mira-
 biliter in Christiana religione cœpit florere, & vi-
 gere. Habuit enim in ea discipulos, Landelinum,
 abbatem Crispinij; Vincentium Madelgarium,
 Comitem; & cōiugem eius sanctissimam Vualde-
 trudem. Horum sanctitati adiunxerunt se etiam
 multi Apostolici prædicatores ex Scotia & Gal-
 lia: & ex ipsa Græcia sanctissimus Gislenuus. Per
 quas columnas felix Hannonia Christo Domino
 est incorporata, ac fidei Christianæ initijs imbuta.

Dolen-

Dolendū est tanti pontificis vitā magna ex parte
nesciri. Quod nescio vtrū scriptorū ignavię debeat ^{Iob 9}
imputari, an iusto Deo iudicio, qui stellas claudit
quasi sub signaculo, dū videlicet exigentibus pec-
catis malorū, vita absconditur bonorum. Sepultus
est Cameraci extra muros in sancti Petri ecclesia,
quę ampliatis mœnibus nūc est intra muros, sancti
Auberti abbatia. Natalē habet Idibus Decēbris.
Aya coniungitur marito suo, sancto Hidulpho.

B.

SANCTUS Babolenus, abbas & confessor, succes-
sit in Stabuleto sancto Remaclo, immediatē
per resignationem abbatie. Ibidem quiescunt eius
reliquiæ & altare habet in sui honorem consecra-
tum, atque festum Duplex maius, sexto Calēdas
Iulij. Est in patria, & diœcesi Leodiēsi. Fuit etiam
abbas Luxouienſis in Burgundia, & abbas atque
fundator Fossatensis monasterij. Libenter enim
vir sanctus se ex loco vno in alia transportari
permisit, quò in monasticæ vitæ disciplina plu-
ribus præesset, & prodesset.

SANCTUS BAIDILO confessor, quiescit Lutose
in Canonicorū collegiata ecclesia, quæ maiorum
temporibus fuit abbatia Canonicorū regulariter
viuentium. Vnde de eo sic scriptum reperio in
Chronico Cameracensi: Est monasterium quoque
Canonicorum in honore Apostolorum Petri &
Pauli, in vico qui dicitur Lutosa, quod cōstruxit
beatus Amandus. & est diues abbatia. Vbi vir
Dei venerabilis Baidilo requiescit, qui corpus
sanctæ Mariæ Magdalenæ de Hierusalem in
Burgundiam in loco Vercelliaco, attulisse fertur.
Scio

Scio